

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет управління торговельно-підприємницькою та
митною діяльністю

«Затверджую»

Завідувач кафедри туризму

Омельченко Г.Ю.

(підпис)

«1» вересня 2023 р.

Кафедра туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 5 ТУРИЗМОЛОГІЯ ТА ЕКСКУРСОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти

магістр

Галузь знань

24 сфера обслуговування

Спеціальність

242 Туризм і рекреація

Освітня програма

Туризм і рекреація

Укладачі: к.е.н., доцент Омельченко Г.Ю.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри туризму

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми Туризм і рекреація

«29» серпня 2023 року ( ) _____ Омельченко Г.Ю. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

«06» 09 2024 р. протокол від № 1 від «06» вересня 2024р.

завідувач кафедри _____ _____ (Омельченко Г.Ю.)
«__» ____ 20__р. протокол від № ____ від «__» _____ 20__р.
завідувач кафедри _____ (_____)
«__» ____ 20__р. протокол від № ____ від «__» _____ 20__р.
завідувач кафедри _____ (_____)
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

**1. Опис навчальної дисципліни
«ТУРИЗМОЛОГІЯ ТА ЕКСКУРСОЛОГІЯ»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень підготовки	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів–3	Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація» Освітньо-професійна програма «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Загальна кількість годин–150		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 самостійної роботи здобувача–6,0	Освітній рівень – перший (бакалаврський)	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		104 год.
Вид контролю:		
екзамен		

2. Мета і завдання дисципліни

Головною метою вивчення дисципліни «Туризмологія і екскурсологія» є формування цілісної системи знань про природу туризму та рекреації, як феномену сучасного суспільства на основі міждисциплінарного і інституційного підходів, пізнання закономірностей його функціонування і розвитку, аналітична оцінка теоретико-методологічних засад соціоекономічної і гуманітарної науки про туризм, розвиток навичок управління рекреаційними ресурсами та створення якісних туристичних продуктів.

Викладання навчальної дисципліни «Туризмологія і екскурсологія» передбачає вивчення економічних, соціокультурних, екологічних, організаційних та практичних аспектів туризму, його впливу на суспільство, економіку, культуру та навколишнє середовище, формування науково-теоретичних навичок досліджень туризму та їх застосування на практиці, щоб сприяти розвитку та покращенню сфери туризму й рекреації. Дисципліна «Туризмологія і екскурсологія» забезпечує узагальнення та систематизацію знань з вивчених туристичних та суміжних дисциплін.

Завдання: «Туризмологія і екскурсологія» є теоретико-методологічна і практична підготовка здобувачів з наступних питань:

- сутність науки про туризм та підходи до її формування;
- понятійний, категоріальний апарат та загальні і дослідницькі концепції;
- структура туризмологічного знання, його соціально-економічні, гуманітарні та практичні складові;
- наукові школи з туризмознавства, зв'язок теорії та практики туристичної діяльності;
- проектування просторової організації туристичного процесу на засадах сталості;
- теорія і методи інноваційно-інформаційного розвитку на різних рівнях управління туристичними закладами;
- методології та методики екскурсійної справи;
- педагогічної техніки екскурсійної роботи та психології екскурсійної діяльності;
- формування організаторських, комунікативних та аналітичних здібностей екскурсовода.

Результатом вивчення освітньої компоненти «Туризмологія і екскурсологія» є набуття практичних навичок та умінь щодо:

- вибору об'єктів та методів наукового дослідження;
- пошуку та аналізу різноманітних джерел інформації;
- проведення наукових досліджень систем і процесів менеджменту;
- застосування сучасних методик та методичних прийомів у наукових дослідженнях;
- планування і організуванням наукових експериментів;
- формування опитувальних анкет;

- застосування автоматизованих систем обробки інформації у наукових дослідженнях;
- складання звітів з науково-дослідної роботи.

У результаті вивчення та засвоєння основних положень та прийомів дисципліни майбутні фахівці будуть знати:

- основні поняття, особливості, функції туризмології; основні етапи розвитку туризмології в Україні;
- дидактичні та методологічні принципи організації екскурсійного процесу;
- механізми сприйняття екскурсійної інформації;
- способи привертання, концентрації та переведення уваги екскурсантів;
- логічні вимоги до подання екскурсійного матеріалу.

будуть вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних прикладних завдань;
- проектувати процеси обслуговування туристів за окремими етапами надання послуги;
- застосовувати словесні, наочні та практичні методи в роботі з екскурсантами;
- використовувати невербальні засоби впливу в екскурсіях;
- організовувати після екскурсійну роботу.

Відповідно до освітньої програми «Туризм і рекреація», вивчення дисципліни «Туризмологія і екскурсологія» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

ЗК 1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК 2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

Фахові компетентності (СК)

СК 1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК 3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Туризмологія як наука про туризм

Тема 1. Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука

Туризмологія як методологічна соціоекономічна та гуманітарна наука про закономірності функціонування і розвитку феномену туризму. Об'єкт, предмет, завдання та функції туризмології. Необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристичної галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Історія туризмології в контексті історії туризму. Етапи розвитку туризмології. Міждисциплінарний та інтердисциплінарний підходи до формування туризмології. Матриця дисциплін з дослідження в туризмі. Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму.

Тема 2. Гостинність як соціально культурне та економічне явище

Генеza сфери гостинності. Головні історичні періоди розвитку сфери гостинності в світі. Модель та основні концепції гостинності. Еволюція індустрії гостинності. Сучасний стан та перспективи розвитку індустрії гостинності. «Гість» як головний об'єкт діяльності індустрії гостинності. Значення нематеріального чинника в індустрії гостинності.

Моделі гостинності. Гостинність у віртуальному світі та онлайн-спільнотах.

Тема 3. Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики

Використання технологій у туризмі. Стартапи та інновації в галузі туризму. Туризм майбутнього: тенденції та прогнози. Туризм у контексті світових подій та криз. Туризм та зміни клімату. Пандемії. Війни. Законодавство та правила в туризмі. Нормативно-правове регулювання індустрії туризму та рекреації в Україні. Захист прав туристів. Міжнародне та національне законодавство у сфері туризму.

Тема 4. Безпека в туризмі: концептуальні підходи

Основні концептуальні підходи у забезпеченні безпеки в туризмі. Вплив природних та антропогенних ризиків на безпеку туристичних подорожей. Фактори впливу на сприйняття безпеки туристів у різних регіонах світу. Заходи безпеки обов'язкові для туристичних операторів. Роль технологій та інновацій у забезпеченні безпеки туристів. Вплив соціальних мереж та ЗМІ на сприйняття безпеки в туризмі. Міжнародні стандарти для забезпечення безпеки в туризмі, і як вони імплементуються в різних країнах. Ризики пов'язані з пандеміями та епідеміями для туристів, і як можна зменшити ці ризики. Державні органи у створенні безпечних умов для туризму. Підвищення обізнаності туристів щодо власної безпеки під час подорожей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Екскурсолгія: теорія та методика

Тема 5. Методологія та методика екскурсійної справи

Поняття та завдання екскурсолгії. Екскурсія як інформаційний процес. Предмет, методи, завдання дослідження екскурсолгії. Методологія та методика екскурсійної справи. Історія розвитку екскурсолгії. Методи пізнання та їх використання в екскурсійному процесі. Діалектичні, формально-логічні, конкретної сторичні та часткові методи в екскурсолгії. Предметність та речова доказовість (наочність) екскурсійного методу. Комплексний характер екскурсійного методу.

Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності

Екскурсія як процес пізнання. Механізми сприйняття інформації. Поєднання чуттєвого та логічного методів пізнання в процесі екскурсії. Словесні, наочні та практичні методи роботи екскурсовода з екскурсантами. Особливості сприйняття інформації. Дедуктивний та індуктивний методи пізнання в екскурсіях. Виховний вплив екскурсовода на екскурсантів.

Особливості поєднання у екскурсії завдань навчання і виховання. Педагогічні рівні переходу від прямого дедуктивного до ймовірного пояснення. Використання екскурсоводом методів переконання, приучення, вимагання та заохочення. Конструктивний, організаторський, комунікативний та пізнавальний компоненти екскурсійної діяльності.

Тема 7. Методика розробки та проведення екскурсії

Структура методики екскурсійної роботи. Структура екскурсії. Методика екскурсійного показу та методика екскурсійної розповіді. Особливості екскурсійної методики у різних видах екскурсій. Напрями підвищення якості методичної роботи в екскурсійних установах.

Тема 8. Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності

Закордонні наукові центри досліджень в галузі туризму. Вітчизняні наукові та науковоосвітні установи з дослідження туристичної проблематики. Іноземний досвід підготовки фахівців з туризму. Особливості туристичної освіти в Україні. Стандарти вищої освіти зі галузі знань «Сфера обслуговування». Державний класифікатор професій з туристичного та готельного бізнесу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Л.	П.	Л.	ІНДЗ	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Туризмологія як наука про туризм						
Тема 1. Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука	19	2	4			13
Тема 2. Гостинність як соціально культурне та економічне явище	19	2	4			13
Тема 3. Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики	19	2	4			13
Тема 4. Безпека в туризмі: концептуальні підходи	19	2	4			13
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	76	8	16			52
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Екскурсологія: теорія та методика						
Тема 5. Методологія та методика екскурсійної справи	17	2	2			13
Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності	19	2	4			13
Тема 7. Методика розробки та проведення екскурсій	19	2	4			13
Тема 8. Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності	19	2	4			13
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	74	8	14	–	–	52
Усього годин	150	16	30	-	-	104

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Тема	Перелік практичних завдань для виконання студентами	Кількість годин
1	Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука	Туризмологія як методологічна соціоекономічна та гуманітарна наука про закономірності функціонування і розвитку феномену туризму. Об'єкт, предмет, завдання та функції туризмології. Необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристичної галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Історія туризмології в контексті історії туризму. Етапи розвитку туризмології. Міждисциплінарний та інтердисциплінарний підходи до формування туризмології. Матриця дисциплін з дослідження в туризмі. Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму.	4
2	Гостинність як соціально культурне та економічне явище	Генеza сфери гостинності. Головні історичні періоди розвитку сфери гостинності в світі. Модель та основні концепції гостинності. Еволюція індустрії гостинності. Сучасний стан та перспективи розвитку індустрії гостинності. «Гість» як головний об'єкт діяльності індустрії гостинності. Значення нематеріального чинника в індустрії гостинності. Моделі гостинності. Гостинність у віртуальному світі та онлайн-спільнотах.	4
3	Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики	Використання технологій у туризмі. Стартапи та інновації в галузі туризму. Туризм майбутнього: тенденції та прогнози. Туризм у контексті світових подій та криз. Туризм та зміни клімату. Пандемії. Війни. Законодавство та правила в туризмі. Нормативно-правове регулювання індустрії туризму та рекреації в Україні. Захист прав туристів. Міжнародне та національне законодавство у сфері туризму.	4
4	Безпека в туризмі: концептуальні підходи	Основні концептуальні підходи у забезпеченні безпеки в туризмі. Вплив природних та антропогенних	2

		ризиків на безпеку туристичних подорожей. Фактори впливу на сприйняття безпеки туристів у різних регіонах світу. Заходи безпеки обов'язкові для туристичних операторів. Роль технологій та інновацій у забезпеченні безпеки туристів. Вплив соціальних мереж та ЗМІ на сприйняття безпеки в туризмі. Міжнародні стандарти для забезпечення безпеки в туризмі, і як вони імплементуються в різних країнах. Ризики пов'язані з пандеміями та епідеміями для туристів, і як можна зменшити ці ризики. Державні органи у створенні безпечних умов для туризму. Підвищення обізнаності туристів щодо власної безпеки під час подорожей.	
5	Методологія та методика екскурсійної справи	Поняття та завдання екскурсології. Екскурсія як інформаційний процес. Предмет, методи, завдання дослідження екскурсології. Методологія та методика екскурсійної справи. Історія розвитку екскурсології. Методи пізнання та їх використання в екскурсійному процесі. Діалектичні, формально-логічні, конкретної сторичні та часткові методи в екскурсології. Предметність та речова доказовість (наочність) екскурсійного методу. Комплексний характер екскурсійного методу.	2
6	Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності	Екскурсія як процес пізнання. Механізми сприйняття інформації. Поєднання чуттєвого та логічного методів пізнання в процесі екскурсії. Словесні, наочні та практичні методи роботи екскурсовода з екскурсантами. Особливості сприйняття інформації. Дедуктивний та індуктивний методи пізнання в екскурсіях. Виховний вплив екскурсовода на екскурсантів. Особливості поєднання у екскурсії завдань навчання і виховання. Педагогічні рівні переходу від прямого дедуктивного до ймовірного пояснення. Використання екскурсоводом методів переконання, приучення, вимагання та заохочення. Конструктивний, організаторський, комунікативний та пізнавальний компоненти екскурсійної діяльності	4

7	Методика розробки та проведення екскурсії	Структура методики екскурсійної роботи. Структура екскурсії. Методика екскурсійного показу та методика екскурсійної розповіді. Особливості екскурсійної методики у різних видах екскурсій. Напрями підвищення якості методичної роботи в екскурсійних установах.	4
8	Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності	Закордонні наукові центри досліджень в галузі туризму. Вітчизняні наукові та науковоосвітні установи з дослідження туристичної проблематики. Іноземний досвід підготовки фахівців з туризму. Особливості туристичної освіти в Україні. Стандарти вищої освіти зі галузі знань «Сфера обслуговування». Державний класифікатор професій з туристичного та готельного бізнесу.	4
Всього годин			30

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Теми та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Туризмологія як соціоекономічна та соціогуманітарна наука	13
Тема 2. Гостинність як соціально культурне та економічне явище	13
Тема 3. Перспективи і тренди в туризмі та глобальні виклики	13
Тема 4. Безпека в туризмі: концептуальні підходи	13
Тема 5. Методологія та методика екскурсійної справи	13
Тема 6. Психолого-педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності	13
Тема 7. Методика розробки та проведення екскурсії	13
Тема 8. Наукові школи з туризму та освітнє забезпечення підготовки фахівців з туризму та гостинності	13
Разом	104

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція, пояснення, доповідь, бесіда, інструктаж, ілюстрація; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією

дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

Під час відповідних форм навчання застосовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративні: знання не просто повідомляють, а пояснюють, обґрунтовують, коментують, ілюструють для більшого розуміння сутності там де це необхідно.

2. Репродуктивний метод: багаторазове повторення знань, відтворення на практиці через різні досліди.

3. Проблемний: створення пошукових ситуацій. Розвиває активність, самостійність, творчі здібності, а здобувачі вищої освіти отримують еталон наукового мислення і пізнання.

4. Евристичний: знання отримуються в результаті власної творчої пізнавальної праці студентів. Викладач показує шлях для пошуку знань, планує етапи дослідження та їх співвідношення.

5. Дослідницький: творче засвоєння знань. Це спосіб організації пошукової, творчої діяльності студентів, спрямованої на розв'язання нових проблем у галузі екології.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:
I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за

відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Екзамен – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточне тестування та самостійна робота								екзамен	Сума
ЗМ1				ЗМ2				20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	10	10	10	10	10	10	10		
40				40					

T1,T2,T3,...,T8 – теми змістових модулів 1 і 2.

9. ШКАЛА: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯЗНАНЬ І НАВИЧОК

9.1. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
66–74	D	задовільно	
60–65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.2. Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системної глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті

питання.

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

10. ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Туризмологія і екскурсіологія: конспект лекцій для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація»/ Г.Ю. Омельченко. – Харків: ДБТУ, 2023. – 61 с.
М-2	Туризмологія і екскурсіологія: методичні вказівки, тести та завдання для самостійного вивчення для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація»/ Г.Ю. Омельченко – Харків: ДБТУ, 2023. – 55с.
М-3	Туризмологія і екскурсіологія: електронний курс на освітній платформі Moodle (курс лекцій, методичні вказівки, тести та завдання для самостійного вивчення для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» / уклад. Г.Ю. Омельченко. - Портал навчальних інформаційних ресурсів ДБТУ: https:// moodle.btu.kharkiv.ua

11.РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендована література

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 8.14010301 – Туризмознавство) / В. В. Абрамов; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 71 с.

2. Горожанкіна Н.А. Практикум до вивчення курсу «Туризмологія» [Текст]

/ Н.А. Горожанкіна. Дніпропетровськ: «Нова Ідеологія», 2014. 61 с.

3. Кручек О.А. Основи туризмології : навчальний посібник / О.А. Кручек, С.Ф. Соляник, О.В. Парубець, С.І. Гордієнко. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 234 с.

4. Лукашевич М. П. Соціологія туризму: курс лекцій / М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. Передм. В. К. Федорченко. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 340 с

5. Практикум з дисципліни «Туризмологія» (для магістрів спеціальності 242 Туризм) / уклад. І. В. Безуглий. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 33 с.

6. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / В. К. Федорченко, В. С. Пазенок, та ін. Київ: Академія, 2013. 368 с.

7. Бабарицька, В. К. Екскурсознавство і музеєзнавство [Текст] :навч. посібник / В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : Альтерпрес, 2012.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua

2. Все про туризм: туристична бібліотека <http://tourlib.net/>

3. Всесвітня туристична організація <http://www2.unwto.org/>

4. Державна служба статистики України

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm